

SLOVENSKI NAROD

Iznajna vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 50 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisni se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica 66a. A.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-36

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska a. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pomen poseta poljskega zunanjega ministra:

Trajno sodelovanje Poljske in Jugoslavije

Razgovori poljskega zunanjega ministra v Beogradu so poglobili sodelovanje med obema državama na polju mednarodne politike za obrambo miru

Beograd, 29. maja p. V zunanjem ministristvu sta snoci ob 19.15 predsednik vlade dr. Milan Stojadinović in poljski zunanji minister Josef Beck sprejela jugoslovanske in poljske novinarje. Prisotni so bili še beograjski novinarji, poročevalci večjih listov iz drugih mest v državi in poljski novinarji. Državnika sta vse prisotne priščno pozdravila in se dala nato fotografirati. Poljski zunanji minister Beck, očividno zelo dobro razpoložen, se je novinarjem priščno zahvalil za pozornost, ki je bila izkazana njegovi osebi za časa bivanja v Beogradu. Nato je prečital novinarjem naslednji komuniké:

Komunike

Ob 18.30 je bil izdan zastopnikom tiska naslednji komuniké:

O priliki uradnega obiska Nj. ekselence g. Josipa Becka pri jugoslovanski vladi 27. in 28. maja v Beogradu sta zunanji minister poljske republike in predsednik vlade in zunanji minister kraljevine Jugoslavije dr. Stojadinović imela več razgovorov, v katerih sta proučila glavna prečja vprašanja mednarodne politike. Pred očmi sta imela zlasti poljsko-jugoslovansko sodelovanje v zvezi z ureditvijo teh vprašanj.

Po izmenjavi misli sta gg. Beck in dr. Stojadinović ugotovila popolno soglasje da bosta pri izvajanju zunanje politike svojih držav, zlasti v današnjem težkem mednarodnem položaju podpirala v mehanizmi možnosti in obstoječih obveznostih vsake konstruktivno politiko, ki bo temeljila na načelih pravičnosti in mednarodne solidarnosti ter na spoštovanju dostojanstva in zakonitih interesov svojih držav.

Sedanjí osební stik med obema ministroma je nov dokaz za priščno razmerje, ki je že od nekdaj vladalo med obema slovanskima narodoma. Zato sta gg. Beck in dr. Stojadinović sklenila nadaljevati tudi v bodoče prijateljsko izmenjavo misli v istem duhu in v korist politike mednarodnega sporazuma in miru.

Izjava g. Becka

H komuniké je zunanji minister g. Beck še dodal:

»Mislim, da je jasno, da so osebni stiki odgovornih zunanje političnih faktorjev, inspirirani v dobrem smislu, gotovo velikega pomena. To je ono, kar mi imenujemo živo diplomacijo. Vse drugače se razumejo politične ideje kakke vlade, če se hkratu dojamajo tudi atmosfera, ki vlada v njeni državi. Če je treba poslati kakšen predlog ali noto ali pa pismo zunanjemu ministru take države, se bo vsa stvar napisala neposredneje in globlje, če se pozna osebnost politika in državnika, na katerega je naslovljena.

Danes se iščejo predvsem senzacije. Govori se tudi o velikih idejah. Na žalost so realizacije neznatne. Kar se mene tiče, sem prepričan, da je dejstvo, da sem prišel v Beograd in da sem bil tu sprejet z isto priščnostjo, ki me je pripravila do tega, da sem se odločil za svojo pot. To pa je realizacija prvovrstnega pomena.

Ministra sta se nato od novinarjev priščno poslovila. Zvečer je poljski zunanji minister zapustil Beograd in odpotoval v Varšavo.

Nemški komentar

Berlin, 29. maja. r. O obisku poljskega zunanjega ministra Becka v Beogradu pravi »Berliner Tageblatt«, da so govori ob prihliki tega poseta zelo značilni. Vendar pa ne bi bilo na mestu mnenje, da si Jugoslavija namesto svojega sporazuma: ostalima članicama Male antante pri bojišnih mednarodnih razpravah nastopila v roki s Poljsko. Vsekakor pa je v govoru jugoslovanskega predsednika vlade hr. Stojadinovića važno, da se je izrazilo močna potreba po samostojnosti in obstoječem okviru. Jugoslavija ima potrebo za

svoje posebne nacionalne interese zagotoviti si oporo tudi izven Male antante. Toda temeljev a tem ni treba nič izpremeniti. Ni nobenega vzroka dvomiti o jakosti sedanjega političnega organizacije Male antante, ki že mnogo let določa politični položaj na vzhodu in severovzhodu Evrope. Toda bodoča godba Male antante bo vsekakor večglasna, kakor je bila doslej.

Berlin, 28. maja. o. V tukajšnjih politič-

nih in diplomatskih krogih z veliko pozornostjo spremljajo obisk poljskega zunanjega ministra Becka v Beogradu. Kakor se je izvedelo iz zanesljivih virov, bo par dni po Beckovem odhodu odpotoval v Beograd pruski ministrski predsednik Göring, ki bo imel v Beogradu važne politične razgovore. Po teh razgovorih bo ostal Göring nekaj časa na oddihu v Dubrovniku, odnosno v Splitu, kjer ga bo pričakovala njegova soproga.

Katoliški fašizem v Belgiji

Voditelj mladokatoliškega fašističnega pokreta razlaga svoj program

Bruselj, 29. maja. AA. Kriza se razvija z velikimi težavami. Ker socialisti zahtevajo pretežni vpliv v vladi. Vsi meščanski listi pišejo, da socialistom ni treba dati notranjega ministristva. Vsi listi tudi menijo, da bodoči vladi ni treba dajati nobenih izrednih pooblastil, ker bi ta dopuščala socialistom, da bi vršili svoje eksperimente na gospodarskem polju. Včeraj je kralj Leopold sprejel v avdijenco tudi voditelja Rexa Leona Degrella. Za njim je bil kot zadnji sprejet voditelj flamskih nacionalistov.

Vodja reksistov Leon Degrella je ostal pri kralju poldrugo uro. Ko je odhajal z dvora, je izjavil novinarjem:

Pokret reksistov objema predvsem moralne ustanove in propagira solidarnost razredov, obnovo družine, vrnitev k poljedelskemu delu. Rex ne namerava samo reforme na gospodarskem, političnem in socialnem polju, ampak hoče reformo tudi na moralnem polju. V tem oziru bomo intransigentni. Opremilí jih bodo z vsem potrebnim orodjem in stroji.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Kolonizacija Abesinije

Čprav še niso neomejeni gospodarji, se Italijani z vso vsmo pripravljajo na kolonizacijo

Rim, 29. maja k. Te dni se je sestal poseben odbor agronomov in organizatorjev kmečkih sindikatov, ki ima nalogo proučiti vse potrebno za kolonizacijo italijanskih kmetov v Abesiniji. Za sedaj so sklenili veliko kolonialno propagando med najširšimi sloji kmečkega prebivalstva. Ustanovili bodo celo vrsto tečajev za kolonialno kmetijstvo, izdajali poseben list itd. Zaenkrat bodo pošiljali v Abesinijo le one kmečke in kolonske rodbine, ki se bodo prostovoljno prijavile. Opremilí jih bodo z vsem potrebnim orodjem in stroji.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Dopoldne je odpotovala v vzhodno Afriko posebna trgovinska misija s predsednikom trgovske korporacije Rachelijem na čelu, ki bo proučila pogoje za plasiranje blaga na abesinskem tržišču.

Mussolini noče inozemskega denarja

Rim, 29. maja o. Po informacijah poročevalca agencije United Press bo italijanska vlada na svoji seji v soboto sklenila najeti veliko notranje posojilo, ki ga bo porabila za investicije v Abesiniji. Obenem bo Mussolini napovedal, da Italija ne sprejme od inozemstva nikakega posojila za eksploatacijo Abesinije.

Okupacija se nadaljuje

Rim, 29. maja o. Maršal Graziani, ki je sedaj regent Abesinije, je odredil nadaljnjo okupacijo nezasedenih abesinskih krajev. V smeri proti jugozapadu je bilo odposlanih več italijanskih in askarskih divizij. Večje vojsko so poslali proti Gori, kjer ima baje svoj sedež nova abesinska vlada pod vodstvom nekdanjega delegata pri Društvu narodov Tekla Havariata. Italijanska letala, ki so izvršila že več izvidniških poletov nad omenjeno pokrajino, niso opazila nikakih večjih oddelkov abesinske oborožene sile. Zaradi tega domnevajo, da bo okupacija izvršena brez večjih težav.

Priprave za sprejem Badoglija v Rimu

Rim, 29. maja o. Podkralj Badoglio bo prišel v Rim 7. junija, kjer ga bodo sprejeli po antičnih zgledih in bo imel triumfalen pohod po mestu. Na Kapitolu bo kralj izročil znamenja abesinske cesarske oblasti. Kakor trdijo, bo tega dne proglašena tudi nova italijanska ustava in bo kralj dobil naslov: Cesar Viktor Emanuel Veliki.

Seja izvršnega odbora JNS

Beograd, 29. maja. p. Izvršni odbor JNS je nocoj zaključil svoje zasedanje in je o njem objavil tale komuniké:

Izvršni odbor JNS je imel pod vodstvom g. Jovana Banjanina svojo sejo dne 27. in 28. t. m. Sprejel je na znanje referate o banovinskih odborih, ki so se nanovo konstituirali v primorski, dravski in vardarski banovini. Odobril je, da se vrše banovinske skupščine v Banja Luki 31. maja, v Zagrebu 1. junija, v Sarajevu 7. junija,

v Novem Sadu pa na 11. junija. Za skupščini za moravsko in žetsko banovino je prepustil obstoječima organizacijskima odboroma, da določita točen dan v prvi polovici meseca junija. Izvršni odbor je nato nadaljeval svoje delo v svrhu priprave kongresa in je izvolil posebne odbore za proučitev poudarnih vprašanj, ki se tičejo organizacije in dela kongresa. Prihodnja seja izvršnega odbora bo 4. junija t. l.

Začasno zatišje v diplomaciji

Nadaljnji razvoj mednarodnih dogodkov je odvisen od sklepov sveta Društva narodov

Rim, 29. maja AA. Italijanski krogi menijo, da bo mir v diplomaciji trajal do sredine junija, ko se bo začelo zasedanje sveta Društva narodov. V kakšno smer bodo pogajanja krenila pozneje, je odvisno od sklepov sveta DN. Italija bo kljub vsemu sporočila velesilam, da si želi omilitja napetosti med njo in Anglijo. Oba zadnja razgovora med Grandijem in Vansittartom sta imela namen, da podrtata potrebo zboljšanja odnosov med Italijo in Anglijo. Italija pa vztraja še vedno na stališču, da se ne more spuščati v pogajanja o Evropi, dokler se izvajajo proti njej sankcije. Glede tega zanima Italijo posebno akcija skandinavskih držav.

Rusija za ukinitvev sankcij

London, 29. maja AA. Prijavili so se glasovi, da skuša Rusija za kulisanje stopiti v zvezo z Italijo, kar je zbudilo v tukajšnji javnosti veliko presenečenje. »Morningpost« pravi, da je Rusija zavzela sedaj stališče, po katerem bi bilo nevarno vztrajati v sedanjem trenutku pri sankcijah, ker bi se okreplil položaj Nemčije, zaradi čimdalje večjega nasprotstva med Italijo in drugimi velesilami. Sovjetski načrt je ta, da naj se s pomočjo DN, ki

bi se naslanjalo na sporazum med Anglijo, Francijo in Italijo, drži Nemčija v šahu. List zaključuje da potrjujejo te vesti, da je Rusija z vstopom v Društvo narodov zasledovala samo svoje posebne cilje.

Vendarle ukinitvev sankcij?

Pariz, 29. maja o. V nasprotju z vsemi ostalimi francoskimi listi poroča današnji »Jour«, da prevladuje v ženevskih krogih mnenje, da bodo sankcije proti Italiji ukinitve že na izrednem zasedanju sveta DN, ki se prične 15. junija. V ženevskih krogih so mnenja, da bi izstop Italije iz Društva narodov pomenil najhujši udarec ženevski ustanovi ter da bi bil s tem resno ogrožen mir v Evropi. Zaradi tega naj se sankcije čimprej ukinejo, ker po aneksiji Abesinije sploh nimajo več pomena.

Južna Amerika

proti sankcijam

Rim, 29. maja d. Kakor poročajo listi iz Buenos Airesa, je prišlo med južnoameriški vladami do razgovorov, da bi pooblastili svoje zastopnike v Društvu narodov, naj predlagajo preklic sankcij proti Italiji, ker se je z aneksijo Abesinije položaj popolnoma izpremenil.

Velike povodnji v Medjimurju

Uničene so cele vasi — Najhuje so prizadeti kmetje, ki so ob ves pridelek

Zagreb, 29. maja o. Iz Čakovca poročajo o velikih poplavih, ki jih je povzročila narasla Mura. Prekmurje in Medjimurje sta na obeh straneh Mure na daljavo več 10 km poplavljena. V vasi Dokležovju je narasla voda porušila pet hiš, dočim so se morali iz 80 hiš izseliti, ker je pretila nevarnost, da odnese voda vso vas. Voda je poplavlila 20 do 30.000 oraloval zemlje. Pri Dokležovju je odnesla tudi most, dolg 20 metrov, zaradi česar je ves promet s Prekmurjem in ostalo Slovenijo na tem mestu popolnoma prekinjen. V poplavljenih predelih je voda opustošila vse travnike in polja. Pri Murskem Središču v Medjimurju, kjer je Mura odna-

šala že dolgo časa bregove, je sedaj zopet odtrgala velik del brega ter prestopila preko glavne ceste in ogrožala sedaj že železniški nasip. V vasi Peteševci so čakali ljudje na strehah svojih hiš pomoč. V teh krajih je popolnoma uničena tudi divjačina in bodo imeli zato tudi lovci mnogo škoda. Kmetje so tembolj hudo prizadeti, ker je poplava sedaj uničila še to, kar jim ni še prej opustošila toča. Vse to jasno dokazuje da bi bilo treba čim prej izvesti regulacijo Mure. Posebno so prizadete vasi okoli Dokležovja, Dolnja, Srednja in Gornja Bistriča, Krog, Izakovec, Peteševci, Benica in Kot.

Rimski demantiji

Rim, 29. maja. AA. Pooblaščení krogi izjavljajo, da ob obisku von Hassela pri Mussoliniju ni bilo besede o kakem tajnem sporazumu med Nemčijo in Italijo.

Rim, 29. maja. AA. Hava: Uradni krogi demantirajo vest, da namerava Italija uvesti monopol žita. Demantira se tudi vest, da bi vlada razpisala novo posojilo, da bi z njim krila stroške vojne v Abesiniji.

Rim, 29. maja. AA. Stefani. Merodajni krogi odločno demantirajo vest, da bi bila italijanska vlada brez uspeha zahtevala od Nemčije priznanje aneksije Abesinije. Italijanska vlada ni napravila nobenega takega koraka v Berlinu. Demantira se tudi vest o tajnem sporazumu med Nemčijo in Italijo.

Amerika terja plačilo dolgov

Washington, 29. maja w. Državni departement je končal redakcijo not, ki jih bo poslal 13 evropskim državam glede plačila obroke vojnih dolgov, ki zapade 15. junija. Na čelu držav dolžnic je Velika Britanija, sledijo pa Francija, Poljska, Belgija, Češkoslovaška, Estonika, Madžarska, Italija, Letonska, Rumunija, Jugoslavija, Litva in Finska. Državni departement poudarja, da je Finska edina država, ki je dosedaj redno odplačevala svoj dolg.

Pol stoletja že deluje CMD, darujemo že za pol stoletja!

Konferenca o Dardanelih

Zeneva, 29. maja AA. (Reuter) Menijo, da se konferenca o Dardanelih vršila v Montreuxu takoj po eestanku sveta DN, in sicer ji bo verjetno predsedoval Eden. Turška delegacija bo prišla na konferenco pod vodstvom svojega zunanjega ministra in bo prinesla s seboj točno izdelane načrte.

Za vsakogar

Od 30. maja do 8. junija potovanje v Ljubljano na

16. Ljubljanski velosejem

Pokrovična vozna na železnici, parobrodih, avijonih. Železniška izkaznica se dobi na odhodnih postajah po Din 2.— Razstava industrije in obrti. Gostinska razstava (hoteli, restavracije, gostilne). »Sodobna gospodinja« — Modna revija. Pohištvo. Avtomobili. Male živali. Razstavni prostor zavzema 40.000 m²

INOZEMSKÉ BORZE

Curich, 29. maja. Beograd 7. Paris 20.37876, London 15.456, Newyork 309.626, Bruselj 52.026, Milan 24.35, Madrid 42.226, Amsterdam 209.05, Berlijn 124.55, Dunaj 56.20, Praga 12.80, Varšava 58, Bukarešta 2.50.

"Regina" Binkoštni spored kina Uniona: Luise Ulrich - Adolf Wohlbrück

Prilpoto, pa vendar globoko in umetniško podana usoda dveh mladih ljudi, ki sta se slučajno srečala na življenjski poti: ON MLAD IDEALEN INŽENJER, ONA NAIVNO, PRILPOTO DEKLE...

Nikola Tesla — pesnik elektrotehnike

Proslava 80 letnice velikega znanstvenika v Ljudski univerzi

Ljubljana, 29. maja. Včerajšnji dan je bil posvečen po vsej državi Nikoli Tesli, Tudi Ljubljana je dostojno proslavila 80-letnico velikega učenjaka. Proslava je bila tem lepša, ker ni imela strogo oficijelnega značaja, bila je po vsej demokratični ter ni bila prirejana okoli friz. Priredila jo je Ljudska univerza s Prirodoslovnim društvom in dvorani Delavske zbornice. Lepo predavanje univ. profesorja dr. M. Vidmarja je bilo posvečeno velikemu možu in je bilo tako dovršeno, da je vstal pred nami živ lik Tesle.

Predavatelj je predstavil dr. A. Košir, ki je izpregovoril tudi o pomenu proslave. Dejal je, naj bi se čelo tudi preko meje, da je Tesla naš, čeprav se nam vsiljuje sicer grenka zavest, da Tesla ni mogel ostati doma in uveljaviti svojih sposobnosti, da mu nismo mogli nuditi, kar mu je nudila tujina, kjer delajo znanstveniki v dobro opremljenih laboratorijih, v zavodih, ki se jim ni treba boriti z gmotnimi težavami.

V svojem predavanju je univ. prof. dr. Vidmar, ki je znan kot eden najboljših naših predavateljev, zaradi česar so njegova predavanja vedno dobro obiskana, v uvodu dejal, da sodimo navadno pomen narodov po njihovi številčnosti, toda narodov vekoviti pomen je le v številu glav, ki zasvetijo v svetu. Gorje narodu, ki nima takšnih glav. Jugoslavija jih ima. In eni izmed njih je posvečeno predavanje.

Naša zemlja, ki je tako bogata prirodnih virov energije — osvobodena tujih izkoriščevalcev šele nedavno — nima pomembne industrije. V marsičem smo daleč zaostali za evropskim zapadom. To se posebno kaže v elektrifikaciji dežele. Električni tok je odločilni čimbenik industrijalizacije. Pri nas je še zelo malo električnih zarnic in električnih motorjev. V Švici porabi približno 400 kilovatih na električne energije na leto, pri nas pa samo 8! In po teh številkah nas sodi svet, za njimi se skriva domneva, da samo sprejemamo dobrine civilizacije, ne da bi kaj dajali. Nič se ne spomni na to, kako dolgo so nas tlačili sovražni narodi in da smo šele nedavno začeli svobodno živeti in menda tudi nihče ne ve, da smo dali več kakor prejeti ter da smo naš razvoj elektrotehnike sodelovali presenetljivo uspešno. Pripin je omogočil s svojim izumom telefoniranje na velike razdalje. Prof. Fr. Hanaman je dal elektrotehniko wolframno nitko za žarnice. Ostal je doma na univerzi v Zagrebu. Ob Teslinem jubileju pa lahko s ponosom polagamo elektrotehnične račune pred Evropo. Lahko se vprašamo: Kdo je dal ed?

Tri obsodbe

Ljubljana, 29. maja. Razprava proti dr. Gvidu Debelaku je trajala včeraj nepretrgoma od 9. do 15. in je bila popolnoma prekinjena samo za četrt ure, ko je bila razglašena sodba proti obtožencem Vzemajne pomoči. V teku procesa proti dr. Debelaku je bilo zaslišanih 22 prič, ki so skoraj vse brez izjeme precej neugodno in tudi obremenjevalno izpovedale za zdravnika, zlasti pa travajski uslužbenec, ki so bili priča usodne nesreče blizu remize. Dr. Debelak je bil obsojen zaradi obeh nesreč, ki jih je zakrivil, na šest mesecev in 15 dni zapor, na 500 Din povprečnine, plačati pa bo moral tudi stroške procesa in bolnišni 2880 Din, Alojziju Zajcu pa 16.351 Din za bolnišnice, stroške in škodo. Obtoženec zagovornik dr. Voršič je prijavil priziv.

Včeraj smo že v drugi izdaji priobčili obsodbo proti obtožencem Vzemajne pomoči, ki jo danes ponavljamo za naše znanje naročnike. Sodba je bila razglašena včeraj ob 12.30 in je bil obsojen Rudolf Sinkovec zaradi dvakratnega prestopka prevare na eno leto in dva meseca zapor, 1320 Din globe, ki se v primeru neizpolnitve spremeni v 22 dni zapor, in 500 Din povprečnine. V kazni se mu vštejeta preiskovalni zapor in kazen. Avgust Ogriček je bil zaradi prestopka prevare in prestopka malomarnega bankrotstva obsojen na tri mesece in 10 dni zapor, ter na 300 Din globe, ki se v primeru neizpolnitve spremeni v pet dni zapor, oprošča pa se povprečnine. Jakob Zadnikar je bil zaradi prestopka prevare obsojen na 2 meseca zapor in 600 Din globe, v primeru neiz-

Teslo lahko pravilno oceniti le tisti, ki zre z visoke razgledne točke na elektrotehniko. Tesle ne moremo uvrstiti zgolj med velike inženjerje. Pesnik elektrotehnike je. Bil je prepoln idej, da bi mogel opravljati navadno delo inženjerja. Njegova intuicija je brez primere, njegov pogled v skrivnosti narave strašen. Oplodil je mlado elektrotehniko tako intenzivno, da šele v tem najdemo razumevanje za prav neverjetni razvoj elektrotehnike v zadnjih desetletjih. V boju med pristaši istosmernega in izmeničnega toka je odločil Tesla. V usodnem trenutku je nastopil s svojimi patenti za polifazne toke. Dal je polifazni asinhronski motor, ki je nedvomno ena največjih iznajdb ter najusodnejša rešitev vprašanj elektrotehnike. Razvoj elektrotehnike je ob koncu prejšnjega stoletja bil usmerjen po Tesli. Polifazni tok je zavladal v elektrarnah asinhronski motor pa v industriji in obrti. Trofazni Teslin indukcijski motor je sedaj na delu v nestetihi tovarnah in delavnicah.

Ko je Tesla dal tehnični močnik tokov vse, kar je potrebovala za pol stoletja, se je posvetil visokofrekvenčnemu toku. Panogi brezžične telefonije in telegrafije. Kaj vse je Tesla iznašel v tej panogi, ni mogoče naštet. Ob koncu prejšnjega stoletja je njegov prijatelj izdal celo knjigo, ki vsebuje samo te izume. Visokofrekvenčna tehnika je sedaj približno na stopnji, na kakršni je bila tehnika močnih tokov ob koncu preteklega stoletja. Položena ima glavne temelje in začetno pot razvoja. To je delo Tesle. Preblikajmo še temu delu ter bo pomen Tesle nedvomno še zrasel.

Skrivnostni svet elektromagnetizma se odkriva človestvu čedalje bolj. Najboljše je vanj pogledal veliki fizik Faraday. Praktična izraba teorije elektromagnetizma je potrebovala razen Faradaya in Maxwella še drugih glav. Med temi ustvarjajočimi glavami je prva za Faradajem Tesla. Tesla ni fizik in ne inženjer, ustvarjalec je. Ne raziskuje narave kot znanstvenik in se ne oklepa v vsakdanje tehnično delo. Nemirni duh je, ki vedno išče nove stvari. Nedavno je izjavil, da šele zdaj namerava začeti delati posebno živahno ter da bo še odkril čudovite stvari, kar mu pač želimo zlasti mi.

V soparni atmosferi vstajenja naše države se je utrgal blisk, ki je čarobno posvetil v nekaj novega, dragoceneega za ves civilizirani svet in ki je z ogromno silo začetni črto na nebo bodočnosti človeškega rodu. Ta blisk se je užgal na naših tleh — v naši kršni Liki.

tirljivosti pa še na 10 dni zapor. Plačati mora tudi 500 Din povprečnine. Janko Poljak je bil oproščen.

Včeraj je bila zaključena tudi razprava proti soferju Frideriku Bergholdu, ki je bila nedavno zaradi zaslišanja novih prič prekinjena. Sofer je bil obtožen, da je zaradi nepredvidne vožnje povzročil smrt carskega inspektorja Boleta na vožnji iz Ljubljane proti Planini. Sodišče se je prepiralo, da je kriv nesreče in ga je obsodilo na tri mesece zapor. Plačati mora tudi vdovi 4.220 Din za pogrebne stroške in sodišču 1000 Din za povprečnino.

ŠAH

Letošnji ožji turnir LSK je zaključen. Prvo mesto je zaslužen dosegel prof. Josip Čop z 8 in pol točkami. S svojo zrelo pozicijsko igro je bil že večkrat na tem, da si pribori vstop v prvi razred, zdaj mu je to s boljšo teoretično pripravo lahko uspelo. V glavnem turnirju imata še pravico igrati Samec Smiljan (7 in pol t.) in Muzlovič Janez (7 t.), dva mlada talenta z dobro pripravo, pa manjšimi izkušnjami. S časom bosta klutu še v krepko oporo.

V drugem razredu so se udelili: Kumelj (6 točk), ki se še ni privadil počasnemu turnirskemu igranju, da si mu je že ponovno samo za las manjkalo, da ni bil med kandidati; dalje Žilavi Tintarč (5 in pol t.) ter Kosi in Tominec (kot gost) po 5 t. Kosi bi govelo dosegel več, če bi se mogel bolj posvetiti turnirju. Končno eta dosegla tretjino še Samobar in Simončič s 4 in pol t. Vsi ti bodo v prihodnjih ožjih turnirjih, predvsem med najresnejšimi tekmeči za napredovanje posebnost, ko si bodo popravili še nekatere slabe točke svoje igre. Predčasno sta izločena Ocvirk (1 in pol) in Zrilčič (0) in si o njih resnični moči še nismo na jasnem.

O ta tiskarski škrat!

Jesenice, 29. maja. Pod naslovom »Namera ali neopazena ironija« je »Delavska politika« v št. 42 objavila med drugim naslednje vrstice: V današnjih dneh je ves svet poln militarizma, vsi poskusi miroljubnih duhov za omejitev oboroževanja in vojaškega duha so zamanjali brez vsakega uspeha. Nihče ne ve, kaj naj bi se storilo za preprečitev vojne vihrje, ki vsak dan grozi človestvu. In v takih dneh človeka res čudno dirne, če v »Slovenskem Narodu« čita poročilo o »lepi akademiji« na Jesenicah v proslavo materinskega dne med drugim tudi tole: Zelo je ugrajal nastop najmlajše dece s puškami, srčkano oblečene deklice so ljubko izvajale točko, dosegle so aplavz, ki se kar ni hotel polčiti.

K temu pripominjamo, da je dopisnik »Delavske Politike« pošteno nasel tiskarskemu škratu, ki je v svoji nagajivosti zamenjal punčke v puškami. Gospod kolega s Cankarjeve ceste naj bi prišel pogledat našo akademijo pa bi ga potem tiskarski škrat ne bil potegnil tako hudo, kakor ga je. Videl bi, kako so male 4 do 6 let stare deklice po taktu godbe kot mame pestovale, božale in objemale punčke. Ko bi jih videl, bi jim gorovo poslal tudi on. Iz tega majeknega prizora bi pa ne bilo treba sprožiti vprašanja svetovnega miru. Evropski mir zaradi tega najbrže še ni v nevarnosti, pa tudi diplomatom in vojskovodjem si radi tega še ni treba beliti glav.

Zadeva za nas je pa vendarle poučna. Pokazala je, kako kritično in sovravno se mori nase delo, kako se išče dlaka v jajcu in kako se nekdo boji nevarnosti tam, kjer je ni.

Naše deklice in njih punčke so čez noč postale slavne, ker ogrožajo mir. Slaven pa je postal tudi tiskarski škrat, ki je tako bistrogled, miroljubne in kritične kritike tako hudo potegnil za nos. Pika.

Obrtniki so zborovali

Jesenice, 29. maja. V nedeljo dopoldne se je vršila v restavraciji g. Legata na Jesenicah letna glavna skupščina skupnega združenja obrtnikov, ki pa je bila sprito velikega števila članstva razmeroma slabo obiskana. Skupščina je otvoril predsednik združenja g. Filip Lazar, ki je pozdravil navzoče, predvsem pa zastopnika okolišnih odborov g. Hočevarja ter omenjal najvažnejše zadeve društva v minulem poslovnem letu.

Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da je bilo delo Združenja dokaj intenzivno, vendar pa ne tako kot bi moralo biti. Članstvo se vse premalo zanima za svoja stalna vprašanja, kar je krivo tudi neko. piko gospodarska kriza, ki še vedno tare nekatere stroke, predvsem pa malega obrtnika. Združenje je imelo 7280 Din dohodkov ter 7026 Din izdatkov, premoženje pa predstavlja vrednost 8240 Din. Vajencev je prijavljenih 44, učno dobo jih je prekinilo 9, sedaj je vpisanih 79. Pomočnikov je prijavljenih 88, odjavljenih 64, sedaj vpisanih 67.

Zastopnik okoliškega odbora obrtniških združenj g. Hočevar je v daljšem govoru poročal o delu odborov na pristojnih mestih za zatiranje šušmarstva, za omlinjenje davčnih vijaka, obrtnega zakona in o drugih važnih zadevah, ki tarejo obrtnika. Predsednik združenja g. Lazar se mu je za njegova izvajanja in navodila najlepše zahvalil.

V odbor so bili izvoljeni naslednji gosposode: predsednik Filip Lazar, podpredsednik Višnar Drago, oba z Jesenic, v odbor pa Josip Lavtičar, Kranjska gora, Jakob Zalokar, Moštrana, Anton Petič, Joško Čop, Vinko Učar, Andrej Čufer, vsi z Jesenic in Venčeslav Treven z Javornika.

Namestniki: Viktor Urbar, Hinko Svetec, Karel Neumann, Jakob Hribar z Jesenic in Daniel Selman, Kranjska gora; nadzorstvo: Salajnik Jože, Franc Mešič, Jesenice, Peter Jakelj, Kranjska gora, namestniki: Ivan Volc, Podkoren in Ignac Medvedčič, Jesenice, delegata Filip Lazar, Joško Čop, namestnika Drago Višnar, Vinko Učar.

Radiooprogram

Sobota, 30. maja. 10: Prenos otvoritve ljubljanskega velesejma — 12: Plošča za ploščo, napev v napev. — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 18.15: Plošča za ploščo, napev v napev.

Čsl. Sokolice v Ljubljani

Tekma naših in češkoslovaških Sokolic kot priprava za berlinsko olimpijado

Ljubljana, 29. maja. Z današnjim popoldanskim brzovlakom bodo prišle v Ljubljano češkoslovaške Sokolice, ki se bodo v ponedeljek pomerile v telovadbi s našimi Sokolcami. Sestre češkoslovaške se marljivo pripravljajo za telovadno tekmo na benjanski olimpijadi, kjer hočejo na vsak način obržita svetovno prvenstvo v ženski telovadbi, ki so si ga priborile na mednarodni tekmi v Budimpešti leta 1934.

Kako vestno in resno se pripravljajo češkoslovaške Sokolice za olimpijado v Berlinu, nam najbolj priča zadnja izbirna tekma, ki se je ob ogromnem zanimanju sokolskega članstva in najodličnejšega občinstva vršila v začetku maja v Tyrševem domu v Pragi. K tekmi se je prijavilo 16 tekmovalk, ki so tekmovali v obveznih in prostovoljnih vajah in sicer v prostih vajah, na visoke gredi, na dvovišinski bradli in v preskokih čez konja na šir. Tekmo je vodila načelnica ČOS s. Marie Provaznikova. Češkoslovaške Sokolice so pokazale izvrstne uspehe in so dosegle izmed 80 dosegljivih točk: 1. Vlasta Dekanova (Sokol Žižkov) 77,8 točk, 2. Vlasta Foltova (Vinohrady) 77,5, 3. Marie Benešova (Horspice) 73,2, 4. Matilda Palfyova (Košice) 73,5 in 6. Marie Šretrova (Karlín).

— 14: Vremensko poročilo. — 18: Za delopusti (Igra radijski orkester). — 18.40: O varstvu planinske flore (g. dr. Edvard Pajnič). — 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Naša zemlja v očeh ugodnega inozemskega diplomata (dr. Milutin Zelic) Bgd. — 19.50: Zunanji politični pregled (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20.15: Vojaška godba (plošče). — 20.30: Esperantska akademija (preno iz Kazine). — 22: Napoved časa, vremena, objava sporeda, poročila. — 22.15: Radijski jazz.

SOKOL

III. zlet sokolske župe Karlovac

Kakor smo že kratko javili, se bo vršil o binkoštnih praznikih v Karlovcu III. župni zlet pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. ki bo kumoval tudi novemu župnemu praporu. Kdor pozna razmere, v katerih živi sokolstvo v okolici Karlovca, ve, kolikšnega pomena je ta župni zlet za jugoslovensko nacionalno sokolsko misel. Za zlet vlada veliko zanimanje ne samo v karlovaški župi, marveč se bodo zleta udeležile po večjih odposlanskih tudi župe Novo mesto, Zagreb in Sušak — Reka. Ker spadajo v področje župe Karlovca tudi edince belokrajinskega okrožja, pozivamo vse te edince, da se župnega zleta udeležijo korporativno z vsemi svojimi oddelki in tako povečajo sokolsko slavo v Karlovcu.

Konjenica Ljubljanskega Sokola priredi na binkoštni ponedeljek ob 16. na letnem telovadišču v Tivolju svoj samostojni nastop. Sodelujejo naraščajnički, člani, članice in odeskova fanfara. Izvajajo se šolsko, figurinalno jahanje, skoki in ena šaljiva točka. Vabimo k obisku te zanimive prireditve najstarejšega sokolskega jezdnega odseka. Prodaja vstopnic od četrta dalje vsako popoldne od 16. do 19. v Narodnem domu.

Sokol Ljubljana—Šiška. Drevi ob 20. bo v Sokolskem domu pod okriljem Kola jugoslo. sester predavanje prof. Marjane Kolkaj-Zelazne o temi: »Matj nazaj k naravi!« Vabimo vse, ki se zanimajo za blisvo matere in njene naloge.

Sokolsko društvo v Trzinu bo razvilo 21. junija naraščajski prapor. Z veseljem in hvaležnostjo smo prejeli vest, da bo kumoval praporu Nj. Vis. kraljevič Andrej. Prosimo vsa bližnja sokolska društva, naj na ta dan ne prirede svojih nastopov, ob enem pa vabimo vse k proslavi v Trzinu.

SPORT

SK Austria. Celovec v Kranju. Po večletnem prestedku bo v Kranju nastopil na binkoštno nedeljo zopet inozemski klub in sicer SK Austria iz Celovca. Pri zadnjem srečanju s Korotanom so Avstrijci s svojim odličnim znanjem zadivili našo publiko. Prepričani smo, da bodo naši sosede tudi to pot napravili najboljši vtis in pri teignili s svojo renomirano igro na igrišču vse, kar se v Kranju in okolici zanima za sport. Austria je prvak Celovca, brani že več let ta ponosni naslov tudi v koroskem

POSTNO LEZECE
Dekle: Ali je tu pismo pod značko »1000 poljubov?«
Uradnik: Ne, gospodična, pač je pa tu pismo z značko »1004 poljubov.«
— To bo gotovo zame. Moj zaročenec je namreč bančni uradnik, pa je najbrž obresti kar prišel.

in Ana Hrebrinova (Vinohrady) 72,3, 7. Marie Vetrovska (Vinohrady) 71,8, 8. Miloslava Burianova (Praha III) 69,2 itd. Da se preizkusijo tudi naše Sokolice, koliko so napredovale od zadnje pregledne tekme za olimpijado, je sklenilo načelnstvo SSKJ, da bodo na binkoštno nedeljo 31. maja tekmoval skupno s češkoslovaškimi v olimpijskih vajah. Za tekmo vlada že danes med sokolskim članstvom veliko zanimanje, saj bomo videli na tekmi najboljše telovadke sveta in svetovno prvakinjo s Dekanovo.

Prvotno je bila tekma določena za ponedeljek 1. junija, ker pa se morajo češkoslovaške tekmovalke vrniti domov že v nedeljo ponoči, se bo vršila preizkusna tekma že v nedeljo ob 8. zjutraj v veliki dvorani na Taboru.

Vrijm sestram češkoslovakinkam ob prihodu v belo sokolsko Ljubljano naš iskreno sokolski Zdravo in Nazdar!

Prepričani smo, da bodo odnele iz Ljubljane najboljše vrste, občinstvo pa vabimo, da pohiti popoldne ob 17. na glavni kolodvor k sprejemu naših severnih sester, na binkoštno nedeljo pa se udeležijo v čim večjem številu nad vse zanimive tekmovalne telovadbe.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Petek, 29. maja katoličani: Marija Magdalena, Dana.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Tajni kurir.
Kino Ideal: »Naš vsakdanji kruh.«
Kino Sloga: Cigan baron.
Kino Union: David Copperfield.
Kino Šiška: »Vse za denar« ob 20. in predavanje profesorice Zeljeznove-Kokalj »Matj nazaj k naravi.«
Koncert gojencev zagrebškega zavoda za slepe ob 20. v filharmonični dvorani.
Društvo za zaščito interesov vlagateljev biveše poštna hranilnica na Dunaju občni zbor ob 19.30 v društveni sobi restavracije Novi svet.

Otvoritev razstave bratov Vidmarjev ob 19.30 v Jakopičevem paviljonu.
Združenje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov proslavi 80-letnico rojstva Tesle ob 20. v elektrotehničnem inštitutu univerze.

DEJURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Realijska cesta 1, Bačovec. Kongresni trg 12, Nada Komolar, Vič Tržaska cesta.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri
Petek, 29. maja: Ob 15. uri Juarez in Maksimilijan. Izven. Dijaška predstava po cenah od 14 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri
Petek 29.: Zaprtlo. (Gostovanje v Mariboru: Seviljski brivci).
Sobota, 30. maja: Mala Floranva. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Drzni vlomi v šiški

Ljubljana, 29. maja. V šiški se vrste vlomi dan za dnem. Pred tedni že so bili v tem okraju izvršeni mnogi vlomi, v katerih ni sicer kar podnevi. Vlamjali so po večini v jedilne šrambe ter odnašali v glavnem živila, sedaj pa so pričeli izvrševati vlome v stanovanja. Zaloteni so bili že parkrat pri delu, vendar pa se jim je vedno posređilo pravočasno pobegniti, predvsem zato, ker so bili ljudje preveč preplašeni, da bi jih mogli zasledovati. Ob prijki zadnjega vloma v neki obrtniški lokal so v naglici pustili na kraju vloma nekaj vlomilškega orodja, niso pa pozabili vzeti s seboj pripravljene, ga plena, večjo količino usnja. V nekaterih drugih stanovanjih so se polastili denarja in obleke, niso pa vzeli s seboj razne zlatnine, najbrž v bojazni, da bi jih prekmalu ne izdala. Policijski organi se trudijo na vse kriplje, da bi čim prej izsledili nevarne rokavljane in je tudi pričakovati, da se bodo res kmalu znašli za zamreženimi okni.

Prvovrstna in brezhibno izdelana oblačila si nabavite lahko v največji izbiri po rekordno nizkih cenah kot siedi:

Tradicionalni impregnat Dm 385.—
Bojka vrsta, obilna barva € 550.—
Obleka iz blaga samo . . . € 335.—
Spartina obleka samo . . . € 345.—
Obleka za hramstvo od D. 106.— naprej

Izredno topla letna modna obleka od Dm 75.— naprej
Sportni škornji . . . Dm 45.—
Šrajso Oxford 12.—, Franke 24.—
Pajdla 44.— Dm

Bojka kampara obleka Dm 550.—
Vrsta obleke (Winkelhol) € 125.—
Sportna pumpe, 66.— Dm € 98.—
Prilna sportna obleka . . . € 14.—
Lepo sportno čopce . . . € 14.—

VRAKOVESTNO BLAGO ZA BAZNA
OBLAČILA VEDNO V ZALOGI, KI
JIM IZDELUJEMO NAJPREJENJE.
JE PO ZADNJI MOČI

ANTON IN
VLADIMIR
PRESKER
Ljubljana
Jv. Petra cesta
tel. 22-23

Jutri bo počila bomba smeha!
Kralj komičarjev ga klati in lomiti kot še nikoli!!

Hočeš, nočeš, se moraš smejati

Haroldu Lloyd kot mlekarju

Največje veselje za birmance bo vstopnica za ta film! Rezerviranje vstopnic že danes in dnevno od 9. dop. dalje!

Jutri premiera - ELITNI KINO MATICA

DNEVNE VESTI

Za obiskovalce razstave francoske umetnosti v muzeju kneza Pavla v Beogradu je dovoljena polovična vozna in železniška tarifa. Razstava se bo odprla 30. maja do 15. junija.

Šestice že otvarja Zveza gospodinj na velesojstvu. V »K« paviljonu svojo gospodinjstvo-gospodarsko razstavo, letos pod geslom »Sodobna gospodinja«. Vsaka razstava je glas gospodinj, v vsako je ta glas močnejši in globlji. Z vsako razstavo pomaga Zveza gospodinj naši ženi, bodisi, da podpre ženski inteligentni naraščaj, ko ga pritega k delu za razstavo, bodisi da podpre obrtnice, ko uveljavljajo njih delo kot domače delo enakovredno tujemu. S tem tudi krepi narodno zavest, saj so ravno žene tako rade precejevale tuje izdelke in podcenjevale domače. Razstava bo ves dan odprta. Revija bo popoldne in zvečer, vsakokrat s predavanjem g. prof. Sešta.

Tatvine. Krošnjar France Petrovič je prijavil policiji, da mu je bil 26. t. m. izpred vinotoka na Poljanski cesti ukraden kovček s 17 pletenimi jopicami v vrednosti nad 600 Din. Petrovič je popoldne sam zasledil nekoga 14-letnega dečka iz Novih Jarš, ki je na stojnici prodajal ukradene jopice. Mladega tatila so prepeljali na policijo, kjer je pa navedel krivo ime. V akcijo je moral stopiti daktilograf in na podlagi prstnih odtisov so ugotovili dečkovo pravo identiteto. Fant je bil že večkrat na policiji in je precej zakrknjen grešnik. Zda je bodo oddali v poboljševalnico. — Na Celovski cesti je bila ustavljena Marija V., 38-letna delavka iz Plešivice pri Brezovici, ker je ponoči izmaknila nekemu posestniku osem piščancev in jih zjutraj prodajala v Šiški.

KINO SLOGA Telef. 2730 —
Danes poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15
opereta

CIGAN BARON

Adolf Wohlbrück, Hansi Knotek

Ker so se za avtomobilsko razstavo na ljubljanskem velesojstvu, od 30. maja do 8. junija, naknadno prijavili številni novi razstavljalci, objavljamo ponovno seznam glavnih avtomobilskih znamk, ki bodo razstavljene. Posebni in interesni bodo takoj imeli popolnejši pregled velike izbire, ki jim jo nudi velesojstna razstava avtomobilov. Od najlegantnejših širokih limuzin, luksuznih odprtih voz, malih poslovnih avtomobilov, udobnih izletniških, do tovrstnih vozil, raznovrstne jakosti, oblike in cene... Adler, Amicar, Austro-Daimler, Bedford, Blitz, BMW, Buick, Cadillac, Chevrolet, Chrysler, DKW, Ford, GMC, Graham-Paige, Hanomag, Harvester, Horch, Hudson, International, Krupp (Diesel, Junkers-Diesel), La Salle, Mathis, Mercedes-Benz, Morris, Olsmobile, Opel, Plymouth, Pontiac, Praha, Puch, Renault, Sacks, Saarer, Steyr, Škoda, Terraplane, Vauxhall, Wanderer itd. Marsikdo, ki bo prišel na razstavo, morda niti ne z namenom, da si kupi avtomobil, bo sredi obilice razstavljenih modelov našel še primernega in si ga naročil. Velika izbira — dober kup!

Neznani utopljene. Iz Save so blizu Boštana potegnili te dni truplo neznanega utopljence. Truplo je ležalo v vodi, kakor je ugotovila komisija, najbrž že nad tri tedne. Utopljence, ki je star približno 30 let, je imel na sebi zakrpano zelenkasto srajco, rjavkasto jopo in temne hlače. Pri njem niso našli nikakih dokumentov, pač pa pisno brez ovitka, naslovljeno na neko Karolino. Utopljence so pokopali na pokopališču v Radni, njegovo identiteto pa se še ni moglo ugotoviti.

Senzacionalna tatvina! Izginila je dragocena, več sto tisoč vredna Smaragdna ogrlica

Kako so bili izsledeni zlikovci, vidite v najnapetijem in najnovejšem Ufinem filmu »LOCKVOGEL«. Premiera jutri V KINU SLOGI

Tatovi koles tudi na deželi. Tatovi ne kradjo koles samo v mestu, marveč tudi na deželi. Včeraj popoldne sta se priklatila dva neznanca na Grosuplje, kjer sta iz znane Rušove gostilne odpeljala 1000 Din vredno kolo. Lasti posestnika Franceta Vidmarja. Tatova so sicer zasledovali, toda brezuspešno.

Peljuje se z avtom, ki je nadvse udoben, na oddih na morje. Odpelje vsak dan ob 6.25 zjutraj izpred hotela Miklić. Že ob 12. boste na Sušaku in se divili krasotam morja. Avtopodjetje Vam preskrbi najboljše prenočišče z vso prehrano tudi za več dni skupaj. Za tri dni stane z vožnjo vred tja in nazaj 250.310 ali 375 Din. Postreženi boste povsod prvovrstno, kar je bilo za jamce avtopodjetnika in avtopodjetnik sam skrbno nadzira, da so izletniki kar najbolj zadovoljni. Vse hvali imenito zamisel tega podjetnega društva. S karto, s katero je

plačana vožnja tja in nazaj in vsa prehrana in oskrba za tri dni, so plačani tudi avtobusni izleti prometa »Triglav« na Trsat, na Drago in na Kostreno. Karta velja za posameznika in ni navezana na kake skupine, kar je še posebno hvalevredno in mikavno. Informacije daje Putnik v hotelu Miklić, telefon 3384.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo v splošnem še oblačno in spremenljivo vreme, kasneje se bo moglo zjasniti. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Rogški Slatini, Zagrebu, Skoplju, Splitu in na Rabu. Včeraj je znanala najvišja temperatura v Beogradu 26, v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in Skoplju 24, v Rogški Slatini 23, v Mariboru in Splitu 22. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759.2 mm, temperatura je znašala 14.

Sezija špargljev. Vsak dan sveže domače beluše servira gostilna pri »Slepem Janezu«.

Iz Ljubljane

Iz koncert slepe dece iz Zagreba. Vse občinstvo ponovno opozarjamo na koncert slepe mladine iz Zagreba, ki bo drvi ob 20. v Filharmoniji. Žal, je za koncert prodanih doslej le še malo vstopnic. Za ubogo dečo bi bil prehud udarec, če bi morala peti prazni dvorani. In ta udarec naj bi ji prizadela Ljubljana? To se ne sme zgoditi, tako trdno stoji v Ljubljani. Zato prosimo še enkrat, naj občinstvo gotovo pokupi vse vstopnice, ki se dobe v Matični knjižnici od 20 Din navzdol. Izkažimo slepi deči svojo naklonjenost, ne dopustimo, da bi iz Ljubljane odšla slabih spominov.

Iz Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov-sekcijske Ljubljana vabi člane k proslavi 80-letnice rojstva Nikole Tesle, ki bo drvi ob 20. v elektrotehničnem inštitutu univerze (Aškerčeva ul. 11). O življenju in delu Nikole Tesle bosta predavala gg. ing. Marij Osana, dekan tehnične fakultete, in dr. ing. Venč Kozelj, izredni profesor univerze. Predavanje bo spremljano z eksperimenti.

Iz Prihodnja produkcija drž. konservatorija, II. ljubljana bo v ponedeljek 25. t. m. ob četrti na 7. v filharmonijski dvorani. Nastopijo iz solopevskega oddelka Pavlovič Stefka, Lupaš Friderik, Oberwalder Marta in Zagar Drago. Iz klavirskega oddelka Ogrin Ksenija, Mahkota Manica, iz dramatične šole Pristovšek Marinka in Frelj Emil. Posebno pa opozarjamo na Mozartovo Malo serenado, ki jo izvaja godalni kvartet, na humoristični tercet s spremljevanjem klavirja, Pentija, ki ga je napisal Mozart in na znamenite Schubertove pleske, ki jih poje mali mešani zbor in ples ob spremljevanjem klavirja s gojenki. Natančni spored v knjižarni Glasbene Matice.

Iz Esperantisti! Posetite polnoštevno nočnjni koncert slepih otrok iz Zagreba v dvorani Filharmonije!

Iz v filharmonijski dvorani bomo imeli drvi prav posebne koncerte. Na turneji po Sloveniji so gojenci zagrebškega zavoda za slepe, ki priredijo ob 8. zvečer tudi v Ljubljani svoj koncert z jako zanimivim in pestrim sporedom. Nastopijo bo nad 20 gojencev in bodo igrali skladbe na klavir, fagot solo in klavir, rog solo in klavir, dela napisana za godalni orkester, za tamburaški zbor, za troglasi deški zbor in mali mešani zbor. Vsak, kdor bo prišel na nočnjni koncert, bo prav gotovo občudoval slepe gojence, ki z največjo ljubjeznost in lepo tehnično spretnostjo izvajajo skladbe svojega bogatega spretnosti. Začetek točno ob 20. Vstopnice od 20 Din navzdol v knjižarni Glasbene Matice.

Iz Predavanje češkega pedagoga v Ljubljani. Jugoslovensko-češkoslovaška liga v Ljubljani opozarja svoje člane in prijatelje na predavanje g. St. Vrane, ravnatelja meščanske šole v Zlinu, znanega pedagoga, ki bo predaval pod okriljem jugoslovenskega učiteljskega združenja v soboto 30. t. m. ob 11.15 v šoli na Grabnu o temi: Vzgojno delo

tega varieteta, so privlačili mase občinstva kar je zanje najboljša priznanja. Svoje umetniške in dramske živili, v plesu, songiranju, vratolomnih akrobacijah, bodo prikazovali slavni umetniki: Fama, Taylor, Soundy's, Margilles, Weimann, Barriann. Kritika jih soglasno proglašala za dovršene mojstre v svoji stroki. Gotovo bodo tudi naši publik, ki bo posetila velesojstvo, pripravili mnogo nepozabnega užitka, občudovanja in — smeha. Velika privlačnost bodo tudi veseli muzikantje, ki bodo z jazz-instrumenti predvajali najnovejše vlemestne šlagerje. Vsi, ki ste potrebni in željni zabave, gotovo ne boste zamudili redke prilike, ki Vam jo nudi varieté na ljubljanskem velesojstvu od 30. maja do 8. junija.

Iz šole dva, ki sta hotela čez veliko lušo. Nedavno smo poročali, da je policija na Sušaku prišla več ljubljanskih srednješolcev, ki so hoteli preko Sušaka čez veliko lužo. Sušak je res postal najbolj simpatična izletna točka za mlade pobege dijak, kajti včeraj je tamonjska policija zopet prišla dva pobelega ljubljancina. Sušaska policija je prešla iz Ljubljane pismo, v katerem sporoča neki Jordan, da jo je njegov sin Jože zaradi neuspeha v šoli popihal in na Rabu. Včeraj je znanala najvišja temperatura v Beogradu 26, v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in Skoplju 24, v Rogški Slatini 23, v Mariboru in Splitu 22. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759.2 mm, temperatura je znašala 14.

KINO UNION, Telef. 22-21
Vprašajte tiste, ki so videli prekrasni film
DAVID COPPERFIELD
in priznali Vam bodo, da so imeli nepozaben užitek. Samo še danes ob 16., 19.15 in 21.15.

Iz Reparski napad na Mirju. Služkinja Rozica Adamičeva in njena prijateljica Režika Zupšek sta se zvečer okrog 22. vračali domov v Marmonovo ulico, pa sta se jima nenadoma približala neznan moški in ženska. Moški je skočil k njima in ju skušal poriti na tla. Adamičeva in Zupškova sta jeli kričati, medtem pa je napadalec že iztrgal Adamičevi iz rok torbico s 176 Din gotovine. Nato je nekaj zaklical spremljevalki, nakaš sta oba izginila v temi. Napadniki sta bili preveč preplašeni, da bi mogli zasledovati napadalec, prijavi sta pa napad takoj stražniku.

Zvočni kino IDEAL

Danes premiera remek-dela
slavnega režiserja KING VIDORA

„NAŠ VSAKDANJI KRUH“ ...

Oglejte si ta prekrasni film

Predstave ob 4., 7. in 9.15 zvečer.

Iz Maribora

Mariborski harmonikarji na dvodnevni turneji. Sloves naših malih harmonikarjev »Harmonijet«, ki jih vodi g. Vilko Šušteršič, je pripravil tudi Čakovčane in Varažince do tega, da so jih povabili za binkošne praznike v goste. Jutri bodo nastopili v gledališki dvorani g. Hirschla v Čakovcu, kjer bo v nedeljo dopoldne tudi matineja. Nato si bodo harmonikarji ogledali grad Zrinjskih in tako združili dobro s koristnim, zvečer pa bodo nastopili v Varaždinu.

Binkošti v gledališču. Zadnje tri letošnje predstave bodo za binkošne praznike. V nedeljo zvečer bo zadnja vprizoritev češke opere »Sveti Anton, vseh zaljubljeni patron«. Na binkošni ponedeljek popoldne ponovi dramski odsek gasijske čete iz Črnomerca originalno kmečko vstopno domačino Koršeta »Micki je treba močak«, zvečer pa bo za smetano ceno za ključna predstava letošnje sezone z Abrahamovo opereto »Ples v Savoyu«.

Huda nesreča voznika. Pri Sv. Rupertu v Slov. goricah se je hudo ponesrečil 26letni voznik Andrej Rojko. Po nesrečnem naključju ga je voz s tako silo pritiskal ob zid, da mu je zmečkal levo ramo in poškodoval pravi koš. Ponesrečenec se zdravi v mariborski bolnici.

Borba z vlomilcem. V eredo popoldne je zasledil čevljarski mojster Ivan Brumec s Klopcev pri Slov. Bistrici 48letnega brezposelnega delavca Franca B. iz Spodnje, ko je odhajal iz njegovega stanovanja, kjer je pokradel več ur, nekaj zlatnine in oblake. Med vlomilcem in Brumcem se je pričela huda borba in šele s pomočjo sosedov so rokavajca ukrotili. Pri aretaciji so orožniki našli pri vlomilu mnogo vlomilškega orodja in nad 600 Din gotovine. Izročili so ga v sodno zaporo.

Drvi opera! Ljubljanski gostje ponoči drvi Rosinjevo melodijno opero »Sevilski brivci« za red A. Uporabite tudi bloke, sicer zapadejo!

Odlična šolnik stopa iz aktivnih vrst. Kakor domnevamo, je bil na lastno prošnjo upokojen prijavljeni ravnatelj češke meščanske šole v Mariboru g. Drago Humek.

Se en potkuljen vlom v blagajno. Preteklo noč je pasje lajanje zbudilo stanovalec hiše št. 7 v Tattenbachovi ulici. Prestrašeni so ugotovili, da je vdril na dvo. rišče neznan moški in prelomil železni.

Zrtev ljubosumnosti. V stanovanju 56-letnega invalida Ivana Drašpaha v Metelkovi ulici 7 je prišlo včeraj do krvavega pretepa. V ljubosumnosti je neki delavec napadel Drašpaha in mu z nožem zadal več zaboljavalj da se je v krvi zgrudil na tla. Hudo ranjenega invalida so reševali prepeljali v bolnico. Josipa B. pa je prišla policija.

Drog ograje. Ko je videl, da so ga opazili, je preko vrhov pobegnil v Kopaljsko ulico. Sumijo, da je neznanec hotel vlomiti v železničarsko kreditno zadrugo.

Zaradi beže v smrt. Samomor je izvršil posestnik Alojzij Kranjc v Osijeku pri Sv. Trojici. Našli so ga obešenega na 5 m dolgi varli. V smrt je šel zaradi velike bede, v katero je našel zaradi gospodarske krize. Zupuska ženo in troje neprekosljenih otrok.

Velika kolesarska prireditev v Slovenjgradcu

I. mednarodna cestna dirka na progi Slovenjgradec — Celje — Slovenjgradec (100 km)

Ljubljana, 29. maja. Komaj drugo leto je, odkar se je v Slovenjgradcu, na pobudo vnetih kolesarskih sportnikov ustanovil kolesarski klub »M. alinjac«, a je v tem kratkem razdobju imel precej kolesarskih prireditev, katerih so se po večini udeležili tudi naši ljubljanski dirkači. Sedaj se je ta agilni klub spravil kar na izvedbo mednarodne prireditve, katere so z ozirom na velike predpriprave in žrtve pri naših kolesarskih klubih zelo redke — prave bele vrane. Ker se pa slovenjgraški sportniki ne strajajo nikakih žrtve za izvedbo take prireditve, so sklenili, da bodi dan 14. junija posvečen kolesarskemu napredku na okrajni meji naše ožje domovine, ki naj dokaže neumorno delovanje mladega sportnega kluba »Mishinjac«.

Kakor marjive čebe se iniciatorji izvedbe tega sportnega dneva v Slovenjgradcu trudijo in si prizadevajo, da dobijo čim več materijalne, kakor tudi moralne podpore. In njihov trud ni zaman. Zbranih je že precej prepotrebni denarnih sredstev in tudi raznih drugih daril za nagrade dirkačem. Pokroviteljstvo tega velepomembnega kolesarskega dneva je blagohotno prevzel ban dravske banovine g. dr. Načlačen, a obširni kader sodelujočih funkcionarjev je spretno sestavljen iz najvidnejših osebnosti našega kolesarskega sporta, t. j. od predsednika reke zveže g.

Stj. Mihanovića in drugih zveznih odbor. nikov od delegatov raznih naših kolesarskih edinic in podzvez.

Spored, ki se začne kmalu po petelinem klicu, je sledeč: ob 5 uri budnice, ob 9.50 start dirke glavne skupine na progi Slovenjgradec — Celje — Slovenjgradec (100 km), ob 11. start skupine novincev — članov kluba — na progi Slovenjgradec — Dravograd — Meža — Slovenjgradec (22 km), ob 11.15 start juniorke skupine na progi Slovenjgradec — Gornji Dolje — Dravograd — Slovenjgradec (52 km), ob 14.15 start dirkalniške skupine na progi Slovenjgradec — Turinška vas — Slovenjgradec (10.5 km), ob 15. sprevoz z godbo na čelu skozi mesto, ob 16. razdelitev nagrad zmagovalcem in posameznih skupin na vrtu restavracije Canjko. Po končani razdelitvi bo v jstih prostorih velika sportna veselica s godbo, plesom, šaljivo pošto in drugimi točkami.

Slovenjgradec se bo torej dne 14. junija spremenil v pravo kolesarsko tabornišče. Iz vseh krajev se bodo nedvomno vsipale večje in manjše skupine kolesarjev, da v lepem severnem kotičku naše zemlje dajo duška procvitu te najstarejše sportne panoge. Kakor se vidi, je vse delo za organizacijo te velikopotezne prireditve v prav spretnih rokah in je zato tudi ejajen izid iste zagotovljen.

Vlomi v Dravinski dolini pojasnjeni

Poljčane, 28. maja. Nad 20 večjih in manjših vlomov je bilo od lanske pomladi prijavljenih orožniškima postajama v Ločah in Poljčanah. Orožniki so ves ta čas z vso veštnostjo nastavliali svoje zanke, v katere so se pički končno le ujeli. Pred dvema dnevoma so odkrili večjo vlomilsko družbo, ki šteje 6 članov in je imela svoje zatočišče in skrivališče v hiši večjega posestnika Jožeta Habjana v Cerju pri Poljčanah. Z njim vred so bili izročeni te dni v zapore konjskega sodišča tudi njegova sinova Franc in Jožef, hčerki Angela in Marija ter glavni krivec in vodja družbe, svedrovec, ki se je že v šolskih letih izkazal kot tat in vlomilec. Vengust Jože, vsi doma iz Cerja od Ljubljano pri Poljčanah.

Zadnji večji vlom so zagrešili te dni v Prihovi pri Poljčanah. V kratkem razdobju so ponoči trikrat vlomili v vinčarijo tamonjske posestnice O. ter odnesli iz stanovanja in kleti odeje, perilo, rjuhe, čevlje, približno polovnjak vina in 20 litrov žganja. Vse te reči, razen pišace, so orožniki našli skrite pri Habjanovih, poleg tega pa še več dru-

gega nakradenega blaga, ki so ga ves ta čas Vengust in ota Habjana sinova nakradili po raznih hišah posestnikov in vinčarjev, zlasti v rajonih ločke in poljčanske orožniške postaje, pa tudi okrog Spitališča in Rogške Slatine. Vsi vlomni so bili izvršeni ponoči in v času, ko so menili, da ni nikogar pri hiši. Jemali so s seboj vse, kar so dobili, od obleke, perila, jstvin in kokiši do denarja in najneznatnejšega gospodarskega orodja. Skladišče so imeli tudi v skrivnem kotičku v gozdu pod neko skalo, ki zakriva precejšnjo votlino. Tu in deloma pri Habjanovih doma so našli orožniki še vse polno naplenjenih stvari, po katere hodijo zdaj lastniki od blizu in daleč. Tako je bil med »rob« tudi daljnogled tukajnjega župnika, ukraden pri lanskem vladu v njegovo delavnico. Med okradenimi so tudi taki, ki jim je bila vzeta edina obleka. Res je velikega pomena za celo dolino, da je bila trezvestna tolpa zakrknjena in gre zato vse priznanje in zahvala vrlim orožnikom iz Loč in Poljčan.

Iz Zagorja

Proslava materinskega dne bo jutri 30. t. m. ob pol 19. v Sokolskem domu. Prireditelji jo bo Kolo JS. Ker se bodo pobirali prostovoljni prispevki, naj ne bo nikogar, ki se ne bi z malim darom oddolžil spomni svoje matere. KJS, ki razvija uspešno vsestransko karitativno akcijo, zasluži vso podporo, saj obrne vsak novčič v blagor najrevnejših katerih je naša dolna prepolna.

V nedeljo na Sv. goro. Agilna podružnica Planinskega društva Litija-Zagorje priredi v

proslavo 30-letnice svojega obstoja na binkošni ponedeljek celodnevno planinsko veselico v koči na Sv. gori, ki je ena izmed najbolj obiskanih planinskih postojank v Zasavju. Dopoldne bo maša, nato pa veselica pod milim nebom. Pri tej priliki se bodo prodajali spominski trakovi, ki pa bodo numerirani. Zreč pa bo določil šest srečnikov za sledeče nagrade: sedemdnevno brezplačno bivanje s hrano v svetogorski koči, štiridnevno popolno oskrbo, 14 dnevno, 10 dnevno in dvakrat pednevno bivanje v koči brez hrane. Na veselici bo igrala rudniška godba iz Zagorja.

„JARA“

prodajalne smo napolnili s krasnimi poletnimi čevlji po izredno nizkih cenah. Nudimo Vam

otroške čevlje in sandale	od 25.— Din dalje
damske čevlje in sandale	od 60.— Din dalje
gandi sandale po	25.—, 35.— in 40.— Din
fine moške čevlje	od 95.— Din dalje

POSETITE SE DANES PRODAJALNO

„JARA“

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠT. 20
in pa staroznana ljubljansko trgovino čevljev
FRANJA SNOJ v Prešernovi ulici.

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Dtr 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, praktični

za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

POUK
Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši smek 8 Dtr

RAZNO
Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši smek 8 Dtr

STROJEPIŠNI POUK (po desetprstnem sistemu) za začetnike in izveščence. Večerni tečaj. Učna ura zrižana na 2 Din. Vpisovanje dnevno. Pričetek novega tečaja 4. junija. Christolovčni zavod, Domobraneka c. 15. 1968

DOPISI
GOSPODIČNO v modrem kostumu, katero sem videl danes, v petek ob četrti na 6. ravno, ko je bila v franciskanski cerkev (smaži!) prosim za cenj. naslov na upravo »Slov. Narod« pod »Cimprej sestane« 1680

»BUFFET« S. J. Jeraj Ljubljana Sv. Petra c. 38. toči prvovrstna ter garantirano pristna vina in žganje po sledečih konkurenčnih cenah čez ulico:	
Haložan beli	litr. Din 7.—
Močanegar hladki	litr. Din 5.—
Srtačo črno	litr. Din 8.—
Cviček	litr. Din 9.—
Risling	litr. Din 9.—
Muškat silvanec	litr. Din 12.—
Jaboknik stari	litr. Din 4.—
Zganje:	
Tropinovce	litr. Din 22.—
Silvovka	litr. Din 24.—
Brinjevec	litr. Din 32.—
Pri večjem odjemu primeren popust.	1680

Inseriraite v „Slov. Narodu“

Slovenka na kongresu francoskih bojnikov

Ruša Pustiškova je bila deležna med francoskimi bojnikovimi laskave počastitve

Ljubljana, 29. maja. Te dni je prejela Pustiškova rodina iz Ljubljane zanimivo pismo svoje hčerke Ruše Pustiškove, ki živi že nad dve leti pri svojih sorodnikih v mestu Monte de Marceau v Franciji. Ruša je bilo do odhoda v Francijo odlična telovadka in tekmovalka članica Ljubljanskega Sokola in se je udeležila ob I. pokrajinskem zletu v Ljubljani leta 1933 medletnih tekem v vrsti višjega oddelka, kjer si je priborila prvo mesto. V Franciji je odšla v začetku leta 1934. Svoj prestiž čas je posvetila telni vzgoji, prve dni maja je pa vstopila v Hec ter obenem obiskovala tečaj »Rdečega križca«. O dovršenem tečaju bo položila izpit za bolničarko.

Polni hvale ob bratskih sprejemih na jugoslovenskih tleh. Ob prijatli kongresa se je vršil banket, na katerega je bila povabljen tudi Pustiškova. Odkazali so ji najčastnejše mesto poleg župana mesta Daxa in odličnih predstavnikov javnosti, ki jih je bilo okrog 150. Predsednik kongresa francoskih bojnikov je uvodoma toplo pozdravil zastopnico Jugoslavije in ji poklonil krasno zastavico s sliko francoskega bojnika. V svojem govoru je slavil junštva Srbov v svetovni vojni, iz katere so izšli po tolikem trpljenju kot zmagovalci. Ob zaključku svojega govora je predsednik Pustiškovo poljubil, kar je vzbudilo viharno in dolgotrajno odobravanje. Dario francoskih bojnikov bo Pustiškova izročila knezu namestniku Pavlu.

Kako velike simpatije uživa Pustiškova med tamošnjimi Francozi, je dokazal kongres francoskih bojnikov v Daxu. Kongres so namreč sklicali bojnikov, ki so se borili na solunski fronti in so lani obiskali grob nepozabnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja na Oplenju. V zabavo za jeklen in prisrčen sprejem v Ljubljani in povsod drugod v Jugoslaviji so francoski bojnikov izvolili Pustiškovo za zastopnico Jugoslavije na svojem kongresu. Pustiškova je seveda z največjim veseljem sprejela to visoko odlikovanje. Udeleženci poklonitvene deputacije še danes ne morejo pozabiti prisrčnega sprejema v Ljubljani in sploh v Jugoslaviji in so

stiškova izročila knezu namestniku Pavlu. Po govoru predsednika je imela naša rojakinja lep in pomemben govor, ki je napravil na prisotne zelo globok vtis. Pri banketu je bil navzoč tudi neki 60letni grob nepozabnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja na Oplenju. V zabavo za jeklen in prisrčen sprejem v Ljubljani in povsod drugod v Jugoslaviji so francoski bojnikov izvolili Pustiškovo za zastopnico Jugoslavije na svojem kongresu. Pustiškova je seveda z največjim veseljem sprejela to visoko odlikovanje. Udeleženci poklonitvene deputacije še danes ne morejo pozabiti prisrčnega sprejema v Ljubljani in sploh v Jugoslaviji in so

Za ureditev mezd stavbnega delavstva večina podjetnikov

Ljubljana, 29. maja. Delavstvo, zaposleno v stavbni stroki, opravlja najtežja dela in je tu in tam plačano vprav sramotno. Položaj zaposlenega stavbnega delavstva v primeru z nezaposlenim ni zavidanja vreden. Vendar tega javnost v splošnem ni vedela, zdaj pa, ko se je začelo govoriti o meznem pokretu stavbnega delavstva, si seveda marsikdo razlaga zadevo napačno. Najzanimivejše v tem meznem gibanju je, da delavske zahteve podpira moralno večina naših solidnih in treznih podjetnikov. Podjetniki, ki so proti ureditvi mezd stavbnega delavstva, so v tej upravičeni delavski borbi osamljeni. Vendar to ne more buditi posebnega optimizma, kajti ureditev mezd v katerikoli panogi je odvisna od gospodarske politike in o napakah te politike bi lahko mnogo govorili.

Na anketi o ureditvi mezd v stavbni stroki, sklicani 22. t. m. na banovini, je tajnik Delavske zbornice dokazal s statističnim gradivom, da nekatera stavbna podjetja plačujejo svoje delavce tako slabo, da mezne ne zadostujejo niti za hrano. Drugim življenjskim potrebščinam se morajo delavci kratkoma odreči. Tega ni skušal izpodbiti noben udeleženec ankete in govorniki delodajalci ne zgo, ker so krove ugotovitve. Večina jih je zahtevala, da se vzakoni čimprej minimalne meze

de, dotlej pa naj bi delodajalci pristajali na kolektivno pogodbo, če bi z njo lahko prisilili vse podjetnike, da bi se držali ureditve mezd in tudi če bi prisilili stavbne gospodaje, da bi pristajali na poviške stroškov zaradi višjih mezd. Toda organizacija stavbnih delavcev bi morala poklicana skleniti to kolektivno pogodbo, da bi bila res veljavna za vse delavstvo. Eden izmed delodajalcev je posebej načelno pozdravljaj zakonsko ureditev mezd ter predlagal, naj bi podjetniki do zakonitve plačevali teake od 2,75 Din naprej, izučene delavce (zidarje, tesarje itd.) pa po 4,50 nazgor, kar bi znašalo povprečno za teake 3 Din in za izučene delavce 5 Din. Toda s tem predlogom se niso strinjali nekateri podjetniki, češ da so prevzeli javna dela po tako nizkih cenah, da bi nikakor ne mogli dati delavcem tako visokih (!) mezd. Sklepevali so se tudi na to, da bi oblasti, ki so jim poverile dela, ne bile pripravljene na doplačila. Nekaj podjetnik je izjavil, da je bila licitacija za gradnjo ceste Ljubljana - Kranj potrjena le zato, ker so bile cene potnjene pod normalo. Podjetniki so tudi trdili, da bi javni čimtelji, ki opravljajo javna dela v lastni režiji, potiskajo mezne navzdol, ker plačujejo najslabše delavstvo.

Iz tega lahko torej ugotovimo s popolno zanesljivostjo, da so delavske meze v

stavbni stroki v resnici prenizke, da je večina podjetnikov za ureditev mezd in da niso podjetniki glavni krivci, da so mezne padle pod normalo. Na anketi je bilo sklenjeno, da se bodo pogajanja nadaljevala ta teden in delavstvo se je odločilo še potrditi do konca pogajanj. Ako bi bil izid negativen, bo najbrž prišlo do stavke.

Seveda se nekateri v javnosti niso postavili na stran delavstva ter trde, da bi povišanje mezd stavbnega delavstva bilo usodno za stavbno delavstvo, ki je itak v zastoju. Ljudje bi baje še manj zidali kakor doslej. Vendar se zelo motijo. Podjetniki, ki so za ureditev mezd v stavbni stroki, gledajo na stvar z gospodarskega stališča in ne vidijo v povišanju mezd nobene nevarnosti za gospodarstvo. Nasprotno. Povišanje mezd bi ne bilo potrebno le zato, da bi se preprečila preostala konkurenca med stavbnimi podjetji, konkurenca, ki nedvomno ne koristi ugledu našega stavbarstva in solidnosti dela, temveč bi koristilo kolikor toliko poživiti gospodarstva. Pomisliti je treba, da delavec izda takoj ves denar, ki ga zasluži ter ga ne odteguje prometu. Tisti, ki se boje, da bi ljudje manj zidali, če bi se začele delavske meze dvigati, bi se naj spomnili na to, da je bilo stavbno gibanje pri nas najbolj živahno baš v letih, ko so se meze dvigale in da vlada največje mrtvilo zdaj, ko meze najnižje. Gradbeni stroški še niso bili nikdar tako nizki, kakor zdaj in najbrž ne bomo več doživeli, da bi bilo zidanje tako poceni. In vendar je baš zdaj tako velik zastoj v stavbni stroki. O tem bi bilo vredno razmišljati.

Zdaj je stavbna delavnost v primeru z normalnimi leti približno za 50% manjša.

Vendar se kaže letos pri nas razveseljiv znak, kajti od lani, ko je bila v stavbni stroki v Ljubljani najgloblja kriza, se je delavnost letos dvignila približno za 25%. Nižji stavbni stroški se poznajo tudi v obrestovanju hiš. Prej so se hiše obrestovale po 3 do 5%, dočim se zdaj od 7 do 9%. Iz tega je razvidno, da se bo najbrž marsikdo kesal, ker je zamudil najugodnejšo priložnost za zidanje, ko so bile najnižje cene. Sorazmerno s padcem mezd se je pocenilo gradivo, razen železa in cementa. Če bi se pocenila tudi železo in cement v enakem razmerju kakor so se meze, opoka, les, apno, pesek itd., bi se stavbni stroški še znižali za 15 do 20%. Kako silno so padle cene gradiv, vidimo iz naslednjih primerov:

Leta 1926 je stal m³ opečnega zidu okrog 280 Din, zdaj pa 180 Din. Kvadratni meter železobetonskega stropa je stal prej 150, zdaj 85 Din. To pocenitev je treba predvsem pripisovati racionalnejši izbiri trdnosti gradiva (železa) in pocenitvi peska ter nižjim mezdam. Kvadratni meter gladkega ometa je stal prej 18, zdaj 9 do 10 Din. Vagon apna je stal tedaj 3000, zdaj pa 1500 Din. Opoka je bila po 65 par, zdaj po 30 par. Kvadratni meter lesenega stropa je stal prej 90, zdaj pa 45 Din. Tudi izdelki drugih obrtnikov stavbne stroke so zdaj za okrog 40% nižji.

Povišanje mezd stavbnega delavstva ne pomeni povečanja zastoja stavbne delavnosti ter bi lahko — kar je treba ponovno naglasiti — celo poživilo gospodarstvo; tega se dobro zavedajo tudi trezni stavbni podjetniki, zato ni med njimi nobenega odpora proti ureditvi mezd.

Krokodil z davki v trehu

Zanimivo doživetje italijanskega novinarja in raziskovalca Paola Zappa

Zanimivo doživetje ima za seboj italijanski novinar in raziskovalec Paolo Zappa, namreč lov na krokodila, ki je imel v trehu denar za davke cele vasi. Deroča reka Barito na otoku Borneo je na treh tetrinah svojega toka obrobjena z vasicami, ki se med seboj skoraj ne razlikujejo. Povsod so stavbe na koleh, povsod isti mrki in redkobesedni ljudje Malajci. Po nekaterih vseh imajo do streh svojih koč naložene mrtve krokodile. Mrtvi krokodil je največje bogastvo teh ljudi, toda živ je največja njihova nesreča. Skoraj bi lahko rekli, da najde desetina prebivalcev Bornea strano smrt v krokodilovih žrelih.

Kakor pravoverni mohamedani stopijo tudi Malajci vsako jutro v reko, da se po predpisih korana umijejo. Skoraj vse živali imajo poseben vonj in zmisel za čas, tako seveda tudi krokodili. Vsako jutro preže na ljudi ki se hodijo v reko umivati, da jih napadejo. Ker je voda tam, kjer se Malajci umivajo, navadno kalna, se lahko krokodili neopazno približajo ljudem. Tako se pogosto zgodi, da krokodil nenadoma napade in hudega slutečega človeka, ga zgrabi za nogo ali

da spodnji del telesa, potegne v vodo in porže.

Da bi omejili napade krokodilov, so postavili na vseh krajih, stebre in ograje iz bambusovih palic. Toda Malajci so preveč brezbržni in preveliki fatalisti, da bi se zmenili za varnostne ukrepe. Če krokodil koga porže, pravijo, da je to Alahova volja. S tem je vse opravljeno in nikomur ne pride na misel, da bi krokodila ubili. Tem bolj je bil torej presenečen Paolo Zappa, ko je nekega dne opazil štiri oborožene Malajce, kako hite za krokodilom. Še bolj se je pa čudil, ko su mu prepovedali streljati. Prvi hip je mislil, da je krokodil požrl človeka in da se Malajci boje, da bi ga v njegovem trehu ne ubil, če bi streljal po krokodilu.

V resnici je pa imel njihov strah drugačno ozadje. Malajci so se bali, da bi tujec krokodila ne zadel in da bi ranjen ne izginil pod vodo. Krokodil je bil namreč požrl človeka, ki je imel pri sebi denar vse vasi za davke. Denar bi bil moral odnesti oblasti, pa ga je na poti napadel in požrl krokodil. Ljudje so hoteli imeti samo denar, da bi jim ne bilo treba drugič plačati davkov, za človeka se pa niso zmenili.

Plačevanje davkov s podganami

Podgane so bile vedno metla velikih mest, posebno v pristaniščih. O New Yorku pripovedujejo, da pride tam na vsakega prebivalca ena podgana. Še več podgan je baje v Bombayju, kjer si pomagajo z njimi celo davčne oblasti, za olajšanje davčnih bremen. Tam so torej davkarje izjema, kakršne bi z veseljem pozdravili povsod drugod na svetu. Z ubitimi podganami lahko namreč davkoplačevalec poravnava zaostale davke. Seveda pa ne smemo misliti, da pride k mešanju v Bombayju davčni eksekutor in da lahko mož reče ženi: »Stara, eksekutor je prišel, pojdi hitro v klet po podgane, da nam ne zapleni pohištva«. Nanačeno bi bilo tudi misliti, da sprejemajo davčne oblasti pri oknih ubite podgane. Davkoplačevalec mora priti z ubitimi podganami na zdravstveni urad mestne občine, kjer dobi potrdilo, da je ubil toliko in toliko podgan. To potrdilo predloži potem davkarji in tam mu odpisajo odgovarjajoči delež od davkov.

Seveda so davkoplačevalci z navdušenjem pozdravili to olajšavo in pobili so že mnogo podgan. Mrtve podgane mečejo v jama, kjer jih polijejo z živim apnom, da se

ne okuži zrak. Ta svojstveni način plačevanja davkov so si izmislili v Bombayju zato, ker so prepričani, da bodo prihranili več, nego če bi izterjvali zaostale davke v denarju. Mesto bi moralo itak plačevati težke tisočake za pokončevanje podgan. Tako ima pa še dobiček, kajti podgane pokončavajo tudi taki davkoplačevalci, ki davkov nečajo ali ne morejo plačevati. In ljudje so se navadili pobijati podgane tako, da jih bodo pobijali tudi potem, ko bodo imeli že vse davke plačane.

PREVIDNOST

— Vedno morate vse dobro premisliti predno kaj rečete. Če hočete povedati kaj važnega, stejte najprej do petdeset, potem pa povejte. Če hočete povedati še kaj važnejšega, stejte do sto, uči učitelj svoje učence.

Učenci so si vzeli to k srcu. Čez nekaj dni je stal učitelj med poukom pri peči. Naenkrat je ves prenešen opazil, da vsi učenci premikajo ustnice. Slednjič je zasalil iz vseh ust: devetindevetdeset, sto. Gospod učitelj, hlače so se vam vnele.

Usodi ne uideš

— Povejte mi, gospod kandidati, zakaj ste prišli k izpitu nepriljubljeni? — Nasprotno, gospod profesor, pripravljen sem na vse!

Iz Ptujja

— Iz Ptujja se je poslovil vodnik žandarmerijskega voda podporočnik g. Smiljanč Desimir, ki je prestopil za vodnika kolosarskega žandarmerijskega voda. Odhajajoči oficir, ki je prišel k nam pred tremi leti iz Osijeka, je bil zelo priljubljen pri svojih podrejenih kakor tudi pri ostalem občinstvu radi svojega vseleže značaja in korektnega nastopa. Zelimo mu na njegovem novem službenem mestu obilo sreče in zadovoljstva vupanju, da se zopet vrne v naše kraje.

— Dan pripravljenosti je sklicat tukajšnji Sokol v nedeljo na letnem telovadišču v Ljudskem vrtu. Kljub zgodnji uri — pripravljenosti je bila sklicana za 6 uro zjutraj — se je pozivu odzvalo proti pričakovanju izredno veliko članov in članke, ki so s tem ravno pokazali svojo disciplino ter vedno pripravljenosti, kadar ti jih domovina klicala. Na telovadišču je bilo zbranih nad 200 sokolskih pripadnikov. Brat starosta dr. Salamun je imel na prigotne nagovor, v katerem je tudi obrazložil pomen »pripravljenosti« dnis. Po odpetju »Hej Slovanci, so se Sokoli razšli.

— Padec s kolesa. Posestnikov sin Lavrentič Ludvik iz Vitomarcev se je vračal na svojem kolesu domov. Med potjo pa je padel s kolesa in si zlomil desno nogo. Prepeljan je bil v bolnico.

— Sport. V nedeljo se je vršila prvenstva na tekma med SK Dravo in SK Gradjskim iz Čakovca. Obe moštvi sta se to pot potrudili, da dosežeta čim lepši uspeh, zlasti je bilo moštvo Drave na mestu, tako da je igra končala z rezultatom 1:1.

— Nova protituberkulozna liga. Na Ptujski gori se je vršil v nedeljo dne 17. in. ustanovni občini zbor krajevne protituberkulozne lige Ptujaka gora-Majšperk. Za predsednika je bil izvoljen g. Korošec Josip, žel, uradnik v pok., podpredsednik Rodšek Jakob, predsednik občine, tajnik dr. Peče Milko, zdravnik, blagajnik Bregant Albert, šol. upravitelj Nanapje. Novi ligi želimo kar največ uspehov v delu za zatiranje jetike.

— Šolski telovadni nastop. Na praznik v četrtek se je vršil na telovadišču Sokola v Ljudskem vrtu skupni telovadni nastop vseh šol iz Ptujja od osnovne šole do gimnazije. Vaje, ki jih je izvajala mladina pod vodstvom svojih učiteljev, so zelo dobro uspeli. Po prostih vajah je sledila telovadba na orodju. Prisostvovalo je mnogo občinstva, ki je mladino nagradilo z navdušenim ploskanjem. Po telovadbi se je vršila v Švicariji prosta zabava.

— Izlet Litijčanov v Ptuj. V soboto je dospelo v Ptuj okoli 30 članov Zdrženja gostilničarjev iz Litije pod vodstvom zvezinega navtatelja g. Petelna in predsednika Zdrženja gostilničarjev g. Striberja. Gostje so imeli zvečer prijateljski sestanek v restavraciji Beriča, naslednji dan v nedeljo, pa so napravili pod njegovim vodstvom celodnevni izlet z avtobusom v naše prelepe Haloze. Gostje so si ogledali v Halozah Podlehnik, Leskovec, Vel. Okič, Sv. Barbaro, Brezovec, Veliki vrh in Zavrč, od koder so se vrnili v Ptuj. Videli so lahko težave našega vino gradnika s prodajo pridelka. Upamo, da bo imel ta izlet tudi lepe koristi ter da bodo naši gostilničarji kupovali več pristnega domačega vina, nego banaškega.

— Umrl je v ptujski bolnišnici 20 letni posestnikov sin Smigoc Alojzij iz Čvelkovec.

— Policijska kronika. Te dni so neznani vlomilci obiskali stanovanje g. Gozta Helmuta v Trubarjevi ulici ter odnesli več oblek v vrednosti nad 1700 Din. — Na dvorišču tvrde Macun v Ptujju pa je neki prijatelj tujih koles izmaknil kolo posestniku Silaku Francu. — Pri kletavničarju Kodelli Viktorju v Ptujju so istotako neznani nepriljubljeni pokradli več oblake. Pred gostilno Strohmayera pa je bilo nekemu gostu ukradeno moško kolo. — Orožniki so izsledili nekega mladeniča iz Sedlaškega ter ga izročili sodišču, kjer je bil radi tatvin obsojen na en mesec zapor.

— Nezgoda. Oni dan se je peljal krojaški pomočnik Jožef Bezjak iz Zamušanov na obisk k znanemu v Poinsak. Med vožnjo pa je padel s kolesa tako nesrečno, da si je zlomil desno ključnico. Prepeljan je bil v bolnico.

— Kaj pa je tebe treba bilo, tako si je mislila Marica iz Obreza pri Središču, ki je pred nedejo porodila krepko deklico. Ker pa se je bala sramote, je hotela spraviti otročička s sveta in zakopala ga je v gnoj. Orožnikom je zadeva prišla na uho in so uvedli preiskavo ter res našli otroka zakopanega v gnojni jami. Marico so ogradili sodišču, ki je odredilo obdukcijo trupela ter ugotovilo, da je otrok prišel živ na svet in da je bil zaduščen. Marica je bila aretirana.

Gustave le Rouge:

17

Ulica groze

Roman.

Vest o aretaciji se je hitro razširila po mestu. Slanga so vodili v zapor skozi gost spalni ogorčenih ljudi, ki so ga obmetavali s kamenjem in mu pljuvali v obraz.

V navzočnosti vseh gostov hotela Eldorado, med katerimi je bil tudi Gedeon Spardock, je Peter pojasnil, kako je morilec umoril svoje žrtve in zakaj mu tako dolgo niso mogli priti na sled.

Skozi ulico generala Granta je bil napeljan glavni plinovod, ki ga je zločinec prepilil in napravil več odvodov. Kadar je hotel koga umoriti, je odprl naenkrat vse pipice in zrak se je hitro nasitil z ogljikovim kisikom, s tem strašnim plinom, ki zadostuje že v neznatni količini, da se človek zastrupi. Maska, pod katero je imel posodo s kisikom, mu je omogočala hoditi po ulici in napadati ljudi. Čeprav je bil zrak zastrupljen.

Morilec se ni bilo treba bati nobene nevarnosti, kajti ogljikov kisik je brez vonja. Samo plamena se je moral izogibati, da bi ne nastala eksplozija. Zato je

moril svoje žrtve samo v polni temi.

Slang se je ujel v past, ki mu jo je bil spretno nastavil Peter, ko se je izdal za belgijskega milijonarja in se preoblekel v strašilo, do picice enako onemu, pod katerim se je skrivaj morilec. To ga je pripravilo ob vsa obrambna sredstva. Postal je sam žrtev groze, katero je bil tolikokrat pripravil drugim. Črno suknjo, zakrivajočo njegovo masko je bilo obenem izborna podlaga za strahotna pripovedovanja, ki jih je Slang prvi vrzel med ljudi, pri tem se je pa sam delal silno prestrašenega.

Pozneje, ko so ulico pretlakovali, so naleteli na vseh pet odvodnih cevi, ki so se odpirale naenkrat, da je uhajalo mnogo plina iz glavne cevi.

Pri preiskavi v Slangovem stanovanju so našli mnogo denarja. Doda Mary Goodwinove je bila še nedotaknjena v aktivki iz krokodilove kože, ukradeni umorjenemu Goodwinu.

Čez tri mesece se je Peter poročil z Mary in jo odpeljal s seboj v Francijo, da bi pozabil na te strašne dogodke.

Slanga pa niti sodili niso. Razjarjena množica je razbila vrata jetnišnice in po zakonu Lynča so ga brez vsakega kazenskega postopanja obesili na eno izmed svetilk v ulici generala Granta. K O N E C.

Nevarna lepotica

je naslov našega novega romana, ki smo z njim pripravili širokemu krogu naših zvestih naročnikov in čitateljev izreden užitek. V vrtincu nemirnega življenja naših dni človek rad seže po knjigi, kjer najde še kosček življenja, kakor je teklo in se razvijalo v dobrih starih časih. Ne starih v ožjem pomenu besede, saj bi lahko posegli komaj nekaj let nazaj, pa bi že prišli v normalne razmere, ko se ljudem ni bilo treba tako pehati za vsakdanjim kruhom, kakor dandanes.

Naš novi roman bi lahko nazvali dru-

žinski, saj obravnava v vseh časih in pri vseh ljudeh enaki problem ljubezni v zakonu in nevarnosti, preteči tej ljubezni na vsakem koraku. Ruska pesem pravi, da so ljubezni podvržene vse dobe človeškega življenja, a lahko bi tudi rekli, da niso varne pred njo niti najtrdnjše zakonske vezi. Koliko solza je bilo že prelitih, koliko noči prečutih in koliko krvi prelite zaradi zakonske nezvestobe. In ta problem, okrog katerega se plete toliko gorja, neutešenih želja in nesreče, obravnava naš novi roman, ki začne izhajati na blinkoš-

no soboto tako, da bomo z novim mesecem začeli priobčevati tudi nov, izredno napet, iz vsakdanjega življenja zajet roman. Prepričani smo, da bo z njim ustrezno tišočem ljubiteljev naših romanov še mnogo bolj, kakor jim je bilo z dosedanjimi prevodi iz tuje literature.

Opozorite svoje prijatelje in znanca na novi roman »Slovenskega Naroda« in priporočite jim, naj se naroče na naš list. Prepričani smo, da vam bodo za to hvaležni.

Prečitajte in opozorite še druge na naš novi roman!